

BEREGI ÚJSÁG

POLITIKAI HETI VÁRMEGYEI ÉS TÁRSADALMI KÖZLÖNY.

Kiadja a szerkesztőség.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
→ Vörösmarty-utca 3. szám. ←

Felölös szerkesztő:
BALKÁNYIGYULA.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 kor. Községek részére 5 kor. Egyes szám ára 20
Hirdetési díjak: megállapodás szerint.

Kavarodás.

Már a koalíció születésekor, bizonyos vegyes érzellemmel szemléltük azt a természetellenes situációt, hogy a néppártnak a koalícióba hely jutott és minden átmenet nélkül, kormányképes lett a nélkül, hogy programjából egy betűt is feladott volna.

Az események igazolták az aggodalmakat, mert hiszen mindenki tudtában volt annak, hogy a néppártot, úgy a függetlenségi, mint az alkotmánypártot, a politikai ellentétek Oceánja választja el és míg ezen utóbbi két párt legalább látszólag a szabadelvűség és jogegyenlőséget hangoztatták és hangoztatják, addig a néppárt a felekezeti és a szabadelvűség tagadásának rideg álláspontjára helyezkedik.

A koalíció mézes heteiben nyilvánvalóvá lett, hogy a néppárt úgy tagjainak száma, mint az egyesek belső értékének meg nem felelő befolyást érvényesítenek és nyilvánvalóvá lett az is, hogy a függetlenségi pártot egyszerűen megfertőztették úgy, hogy ez a párt, ha nem is nyíltan, de úgy

suttymban nem csak rokonszenvez vele, de a hol lehet szolgálatában áll es előmozdítja érdekeit.

Láttuk és tapasztaltuk, hogy ott, hol a néppárt egy-egy felekezeti kirohanást tett, a függetlenségi párt igen nagy részének tapsa között tehette ezt megtorolatlanul, a vagy pedig a lomha tábor nyugodtan kérődzött a hatalom jászolja mellett, most pedig, hogy a bankkérdésnek megoldása küszöbön van, egyenesen nyílt ellentétbe helyezkedik a függetlenségi párttal, vagy is ezen partnak azon részével és annak vezérével, a mely az önálló nemzeti Banknak minden utógondolat nélkül hive.

A néppártnak ezen visekedése tervszerű, egyszerűen lehetlenné akarják tenni a ház elnökét, mert hiszen tudva van, hogy épen Just Gyula azon férfi, ki rendithetlenül áll gazdasági függetlenségünk talapzatán és ezen jogos követelésünket elhomályosítani nem engedi.

A néppártnak nem azért nem kell gazdasági függetlenségünk, mintha az országot féltene és nem azért nem

kell neki az önálló jegybank, mintha politikai elvével ellenkezne, hanem azért, mert politikai nézetét az országon kívül irányítják összeköttetésben van oly magas és legmagasabb körökkel, hol az ország gazdasági függetlenségéről mit sem akarnak tudni és épen azért kész idegen érdekeket előmozdítani, csak hogy ama körök jóakarátát és gyámolítását biztosíthassa magának.

A néppártnak mint tudva van, nagyon finom szimata van és mert jól tudja, hogy gazdasági függetlenségünk valószínűleg csak kegyes óhaj már most demonstrálja felfelé, hogy ő reájuk minden körülmények között számíthatna kezzel akarván kormányképeségüket is bizonyítani, gondolva, hogy a koalíció felbomlása esetén elérkezett az ő idejük és markukba kaparíthatják az országot.

A vallás tiszteletre méltó köpenye alatt szervezik az országot, alakítják a katolikus népszövetség száz és száz egyesületeit és a koalícióban elfoglalt domináló állásukat arra használják fel, hogy az események őket ne találja

A „gyöngyélet”-ből.

Írta: **Dancziger Henrik.**

Simon Mihályról szól az ének, ki civilben szobrász segéd volt, de történetünk idejében az „én hadseregem” azon dicsőségs regimentsjében ügyelt a hazára, — hogy azt a mindenféle szomszéd nemzetség egy őrizetlen pillanatban el ne találja lopni, — mely a kabátján lila színű parolint visel.

Véletlenül lett besorozva. Ugyanis a sorozást megelőző éjjelt átlumpolta és spicces állapotban járult a hatalmas sorozó bizottság elé. Alkalmatlannak találtak a különben ideges legényt. Indult ki a szobából, mikor észr vették, hogy valami adatot elfelejtettek róla. beírni, visszahívták:

162-es! Jöjjön csak vissza!

Megmérgeződött erre a fiú és kezdett káromkodni: Azt hitte, hogy azért hívják vissza, hogy besorozzák.

— Meggondoltátok a dolgot? Besoroztok? Óh, hogy Allah növeesse hét rőfnyire a szakállatokat! Hát csak sorozzatok, ugyanis kell oda egy ember, aki a szocializmust fogja a legénységgel megismertetni és . . .

— Fogd be azt a piszkos szádat! —

rivalt rá az orvos. — Állj csak elő! Tauglich! Felelősségemre besorozandó! No kedves öcsém, majd meglátjuk októberbe ki a legény? Mars! Verfluchter szocialiszt!

Infanteriszt Simon Mihály a gyalogsághoz lett beosztva. Egy kisebb vidéki városba helyezték. Mikor cók-mókját ládjából kirakta, egy altiszt arra sompolygott és figyelte, hogy nem hozott-e magával a kaszárnyába valami „hivatalból üldözenőt”, pl. egy olyan jelvényt, melyen „Jogot a népnek!” felírás olvasható. Nem talált semmi gyanusát.

Másnap kint az udvaron a kapitány — egy torzonborz morva — beszélt az újoncokhoz. Figyelmeztette őket a felebbvalóik iránt való tiszteletre, feltétlen engedelmessegre, a haza és császár iránti szeretetre. Aztán megkérdezte mindeniktől a nevét és foglalkozását. Simonhoz is elért:

— Hogy hívnak és mi a mesterséged?

— Az én foglalkozásom nem mesterség, — az művészet! Szobrász vagyok jelentem alássan, a nevem pedig Simon Mihály!

— Hmmm! Du bist das? Hát jól van, de tudd meg, hogy itt nem lehet ám szocialistáskodni, mert az súlyosan büntetendő cselekményt képez. Izgatás! És ha valami

nagy bajt csinál, még főbe is löhetnek érte. Majd ha megint civil leszel. Itt kuss! Verstanden!?

— Igenis, megértettem.

No ez szép biztatás infanteriszt Simon Mihály most egész bátran hozzáfoghatol egy szocialista propagandához — a hadsereg kebelében — gondolta magában. Igen, csak hogy ezt a munkát megelőzte a két hónapi fegyver kiképzésnek csufolt emberkinzás. Naponta 12 óra hosszat hajszolják a szegény párákat; eső, hó, fagy az nem akadály. A kapitány Simont az őrmester ur — ki valaha a Bugacba kanász volt — b. „pártfogásába” ajánotta, ki ennek a bizalomnak hűségesen meg is felelt. Simon volt a bűnbak. Ha valamely gyakorlat nem ment mint a karikacsapás, vagy egy fordulatot rosszul csináltak, mindig Simont okolta. Jól értett a káromkodáshoz. Az őseit tizediziglen nem valami hízelgő vonatkozásba hozta a keresztre feszített világot megváltóval, valamint annak az edes mamáját a szép ragyogó csillagos egboltozattal.

— Az a hétfüzfánfüttyülő szentséges Gábiel arkangyal orgonazza a bodzába ójtott talián miatyánkját kendnek a fülibe, maga

készültelenül, mert azt is tudják, hogy a mely pillanatban kenyértörésre kerül a dolog a velük rokonszenvező függetlenségi agrariusok és az ugynevezett konservatívok, a Nagy Emilek és Buza Barnák zeneszóval és zászlókkal fognak táborukba vonulni.

A függetlenségi párt érzi a veszedelmet és épen ezért forognak, kavarnak és próbálják a néppártot a koalícióból kitessekelni, mert a függetlenségi párt is félti a koncot és érzi, hogy összes eddigi ténykedéseivel nagyot vétkezett a nemzet ellen és annak tudata is derenghet előtte, hogy a leszámolás megsemmisítő lesz.

Mi nem hisszük, hogy ebből a kavardasból lesz-e valami és nem hiszünk abban, hogy a szakadás már most tényleg bekövetkezik-e, mert az ellenzék kenyere nagyon sovány és a függetlenségi párt a koalíció szénáján potrohát eresztett, melyet elveszíteni nincs kedve és épen ezért a legrövidebb időn belül tapasztalni fogjuk, hogy a kutya macska barátság továbbra is megmarad és holmi nyilatkozatokkal úgy kibékülnek, hogy még azt is fogják tagadni, mintha valaha bármilyen megzavarta volna a békés egyetértést, azonban a nemzet lelkiismerete melyre nem régen hivatkozás történt, ébren van, és mi tudni fogjuk kötelességünket.

Egyenlőség és szocializmus.

A szocializmus uralomrajutását egyformán képzelik el maguk a szocialisták és a burzsoázia. A földmunkás szép birtokot remél rendes portával és muskátlis ablaku házzal, mely elé dologidőben kiül a cifra szürben s csendes elpipázgat, — a mostani nagy gazda fél, hogy keveset alvó, sokat dolgozó

rongyos béres lesz belőle. A heptikus „vörös“ pincér szépen szabott szmokingban látja magát, amint kezeit dörzsölve üdvözlö a törzsvendégeket és parancsokat oszt, — a kávéstól retteg, hogy pincérsorba fog sülyedni. Hogy a vágyaik, illetve sejtelmük ilyen is mert határok között mozog, az természetes is, az ismereteiken nem terjedhetnek túl azok s ezért van az, hogy legtöbbször csak szerepek felcserélődését látják abban a nagy változásban, amely a szocializmus uralomra jutásával az egész társadalom terén el fog érkezni.

Azonban, mikor a szocialista javítani akarván sorsát, a boszút sem veti meg s mai urát szeretné rossz helyzetben látni, amikor a burzsoázia — némi joggal — fél a bekövetkezendő egyenlőtlenléstől és zsarnokinak mondja az eljövendő kommunista társadalmi rendet, mégis mindkető folytonosan az egyenlőséget is hangoztatja. A szocialista állítólag csak egyenlőséget akar, a burzsoázia annak a megvalósíthatósága ellen bizonyít, hivatkozva Darwinra, Spencerre, a mult tapasztalataira, néprajzi adatokra, az egész világrendre. Ugy áll tehát a dolog, hogy az emberek egyenlőségről beszélnek, azt várják, a valóságban azonban mást hisznek, mást akarnak és mástól tartanak. Ez különben igen közönséges tünete az emberek viselkedési módjának. A mai jogrend is névleg a jogegyenlőségen alapszik, azonban azt csak senki sem fogja állítani, hogy pl. egy cselédpernél egyenlő a helyzete a kócos, felfofozott, rendőr-elővezette cselédnek és a selyem alsószoknyás, rendőrfogalmazóval barátkozó nagyságának. Ilyen esetekkel telítve van a jogrend s épen ennek a tudatában hangoztatjuk lépten-nyomon — melyet csak szeretnének egyesek, de ami nincs — a jogegyenlőséget és ezért igyekeznek mindenünne előkotort szofizmákkal bebizonyítani, hogy megvan. Pedig az igazság nem szorul rá erre.

Tudják azt mindkét részen, hogy a szocializmusban nem lesz egyenlőség, hogy az a jóléthez nem is szükséges, sőt arra káros is lenne, azonban még s hangoztatják: a szocialisták azért, mert ez egy szép, hangzatos, közbecsülésben álló és nyárspolgári jelszó, amelyre mindenki igen fogékony,

mely igen jó cégérnek (az igaz, hogy elretentőnek is) a burzsoázia pedig azért, mert ez oldalról talán a legnagyobb sikerrel támadhatók a szocializmus hirdette elvek. Hirdetik másfelől tudatlanságból, melynél fogva még a magukat művelteknek tartók is minduntalan összetévesztik a szocializmust az anarchizmussal, pedig a két elv homlokegyenest ellenkezik egymással. Ha a szocializmus nem vágnék idegen tollakkal szerzett népszerűségre, ha egyelőre az igazságná: maradna, amely mellett bizonyít, hogy nem alapelve az egyenlőség, hanem épen a tekintély, — persze ideálisabb alapokra fektetve, mint manapság, — akkor olyanokat is megnyerne az eszmének, akik ma undorodnak tőle — talán épen a parasztság miatt. Csakhogy a szocializmusnak elszánt és éhes katonák kellene, azokra, akik a mai társadalmi rendben is boldogulnak, nem is gondol. Pedig ha rámutatna arra, hogy a szocializmus a termelés terén (nem is említve a szétosztást, amit az ellenzék minduntalan az előtérbe tologatnak) oly eredményeket hozna létre, hogy csekélyebb fáradsággal, kisebb szenvedés árán elképezhetetlenül fokozódnék a jólét, nemcsak a mai szegényeké, de a tehetősöké is, akkor — úgy hiszem — az utóbbiak sorából is nyerne nagy számban párhíveket.

A kollektív, rendszeres gazdálkodás óriási eredményeket produkálna. A termelésnek helyes lokalizálása, a termőtalajoknak a termelési ágak szerint szakavatott és szigorúan kötelező megválasztása, minden tőkének a termelésre felhasználása és leggazdaságosabb kihasználása, a termelési ágakban a leghozzáértőbbek alkalmazása, a munkaegyesítés és munkamegosztás nagymérvű fokozása, a legjobb ermeiési módok központi kiválasztása, a mindenkire a mai katonakötelezettség gyanánt, de annál összehasonlíthatatlanul kisebb teherként nehezedő munkakötelezettség, a ma oly nagy munkaerőt, oly sok tőkét felemészítő verseny, reklámköltségek teljesen fölöslegessé válása, a szabad verseny által anyagok elpusztulásának és erők elfecsérlésének megszűnése: — ezek mind a szocialista, illetve kollektív társadalmi berendezkedés mellett szólnak. De mindezek mellett is, hogy a

Lengyelországból idekerült nyuzott cifferplattu mivisz ur! Hát nem hallotta? Hászen magyarul kajátottam! Nem érti!? Rek só! az apád kirilájumát! Hát mit gondol maga? Pártkongressziuson van most?! Hersteit! Nider ajnc, zvjá! Übt!

És Simon az egész század büneiért lakolt, addig kellett neki a hasravágódást gyakorolni, míg a nyelve ki nem lógott. 3 hónap mulva az őrmester büszkén jelentette:

— Kapitány urnak alássan jelentem, meg van a művész „puhitva“. Nincs az istenadtának kedve még az élethez se. Nem szól az instálom egy szót se, ha nem kell.

A kapitány bajusza alatt mosolygott és megveregette az őrmester vállát.

Furcsa dolog történt egy esztendő mulva. Mikor az „öreg“ bakák hazamentek infanteriszt Simon szakaszvezetővé lett egyszerre előléptetve. Megtörtént aztán többször, hogy iskolázás alkalmával az őrmester rábízta a századot és elment.

— Aztán magyarázzon nekik valamit a dinsztreglamából!

Magyarázott is ő dinsztreglamát. Beszélt nekik erről a sok katonai hülyeségekről. Meg-

értette velük, hogy mi az a világbéke az antimilitarizmus. Azok hallgatták és dehogy árulták volna el a „jó“ főhért. De közbe ki-kínézt, mert megtörtént, hogy az őrmester, vagy hadnagya az ajtó alatt hallgatózott, ő azt már jöttékor észrevette és hirtelen áterrelte a dolgot kötelességekre, hogy kell viselkedni békében és viszont háboruban stb. Egyszer nagyon elmélyedt, nem figyelt ki és beszélt:

— Milyen furcsa is az: elvisznek bennünket a harctérre és ott nekünk ütni, vágni kell embertársainkat, akik épen olyan nyomorult kutyák, aminők mi vagyunk. Szurni, agyonpuffantani azt az ellenséget ki nekünk sohasem vétett, vagy lehet, hogy az életben jó barátok esetleg rokonok vagyunk. És ezért tartanak itt százezreket béke idején is céltalanul, de igen tanítanak bennünket gyilkolni, kegyetlenkedni. Az óriási költségeket pedig a népen bevasalják. Nem volna e jobb, ha ezen pénz tizedrészén állami ipartelepeket állítanának fel és ez által sok szenvedő családot lehetne megmenteni az éhségtől — az éhhaltól. A lovasságnál a lovat többre becsülik az embernél, szinte közmondásos: „A ló értéke 300 forint a huszáré 3.“ Hát nem-e bolondság az ha . . .

Irt szaladva berontott az őrmester, de csak a félbeszakított mondatot hallotta:

— Folytassa tovább!

— . . . ha valaki fél a háborútól, a haláltól, hiszen egyszer ugyanis meg kell halni és mikor a katona egy golyótól találva összerogyik, boldoggá teszi az az utolsó gondolat, hogy vitézül hal meg a hazájáért.

— Elég volt; üljön a többi közé.

Tapasztalták azonban, hogy az 5-ik század különös magaviseletet tanusít, pontosan, de egykedvűen teljesíti a szolgálatot. Tudták, hogy Simon működik, de in flagranti nem tudták megcsipni, áruló pedig nem akadt. Az ezredesnek is feltűnt a dolog, figyelmeztette a kapitányt, az pedig teposzkondiázott főhadnagytól őrmesterig mindenkire, de csak nem használt. Végre magához hívta az őrmestert és ígért neki 20 koronát aranyban, ha az ipsét nyakoncsipi.

Egy délután kirendelték főhért Simont a temető melletti puszkapor raktárhoz őrségre 3 bakával. Az uton talált valami rongyos napilapot, hirtelen felkapta és kabátja alá rejtette. Az őrszoba elé kiállottak és főhért Simon fenhargon olvasott. Az őrt álló baka is evette válláról a töltött fegyvert és tallhoz

végig tanulságos és élvezetes felolvasást.

Bánó Jenő ur sokáig tartózkodott Mexicóban, ismereteit közvetlen megfigyelés alapján szerezte meg. Megismertetett bennünket a nép eredetével, melyet Ő Ázsiából bevándoroltnak hisz és sok oly nemzeti szokást figyelt meg, melyek kétségtelenné teszik a magyar nemzeteli rokonságát. Zenéjük, dalaik viseletük meglepően hasonlít a magyarhoz. Végig vezetett bennünket az egész országon, úgy, hogy mindenki teljes tájékozást nyert annak sajátságairól és viszonyairól. A vetítő képek, mint egy szemléltető tanítottak meg egy érdekes nemzetet megismerni.

Az anyagi eredmény fényes volt. Bejött 874 korona 50 fillér, a 49 k. 10 fill. kiadás levonása után a tiszta jövedelem 825 k. 40 fillért tesz ki. Ebből jutott a resicai és ajkai szerencsétlenül járt bányászok családjainak 334 korona, a messinaiaknak pedig 491 k. 40 fillér.

A felolvasást megelőzőleg a vármegyei alispán ur magántermeiben five o looke thea estéiy volt. Itt a házigazda tisztet az alispán ur teljesítette, hol 2 korona lefizetése mellett bárki megjelenhetett. Voltak is nagyon sokan a termék tömve voltak. A jövedelem a fent kimutatott 874 kor. 50 fillérben befoglaltatik.

Az emberiség nevében nem mulaszthatjuk el a mi jószívű közönségünknek, őszintén érzett hálánkat kifejezni, a közönség tömeges jelenlétével csak önmagát tisztelte meg és megmutatta, mily nemesen tud érezni.

VEGYES HIREK.

— **Bernát Sándor** nyugalmazott pénzügyőri szemlést a kir. Igazságügyminiszter rendelete alapján a beregszászi kir. törvényszék teljes tanácsa a nagyszöllősi kir. járásbíróság mellé rendszeresített állandó végrehajtói becsüs illetve szakértői állásra kinevezte.

— **Lelkészi kinevezések.** Dr. Boromisza Tibor szatmári püspök Fialkobszky József ubrezi rk. lelkészt Nagybereznára, helyére pedig Felhő Gyula sárosorszi lelkészt nevezte ki. A sárosorszi plébánia h. lelkésze Clazarovics Bertalan lett. Kroszniczky József nagybereznai és Lubomérszky Jenő pálóci segédlelkészeket pedig kölcsönösen áthelyezte.

— **Lőw Lázár** ungvári főrabbi 70-ik születésnapja alkalmából Ungváron f. hó 14-én lezajlott ünnepély fényesen sikerült. Méreteiben messze túlhaladja a lokális események színvonalát, mert azt a hazai orthodox zsidóságnak az ünnepelt férfit iránt érzett ragaszkodásának és szeretetének oly imposans kifejezésének kell tekintenünk, mely kétségtelenné teszi, hogy Lőw Lázár erre a kitüntetésre rászolgált. Az ország különböző vidékeiről sőt a külföldről is számosan keresték fel, hogy hódolatukat személyesen mutathassák be. Az ungvári hitközség diszközgyűlést tartott. A templomban hálaadó istentisztelet

volt, hol a nádudvari és m.-szalkai rabbik méltatták az ünnepeltet, maga Lőw Lázár héber nyelven köszönte meg az óvációt. Az ősz mestert tanítványai és tisztelői egy értékes aranyba foglalt emlékalbumbal lepték meg. Az ünnepélyt 500 terítékű közébed zárta be, hol számos felköszöntésekben emlékeztek meg Lőw Lázárról.

— **Pro Calabria.** A beregmegyei ref. egyházak gyűjtése fejében Sütő Kálmán eseres már eddig 567 kor. és 92 fillért küldött be a püspöki hivatalnak. A szép szavakban megírt esperesi körlevélnek tehát meg volt a kívánt eredménye.

— **Halálozás.** F. hó 14-én temették el nagy részvét mellett városunk egyik legöregebb és köztiszteletben állott polgárát, Schwarcz Izráelt. A hallottas háznál Sreiber Salamon főrabbi tartott felette megható gyászbeszédet, honnan oly nagy közönség kísérte utolsó útjára, mit egy zsidó temetésen ritkán tapasztaltunk.

— **Munkaszünet az állami hivatalokban.** Mint értesülünk, a közel jövőben vasárnapokon és ünnepeken behozzák a teljes munkaszünetet. A miniszteriumok most foglalkoznak a munkaszünet kérdésével és nagy a remény, hogy elfogják rendelni az állami hivatalokban a vasárnapi munkaszünetet.

— **Esküdtek** a folyó évi március hó 8-án kezdődő esküdtszékitárgyalások alkalmából következő rendes esküdtek lettek kisorsolva. Markovics József ecet és kályhagyáros, Fried Jenő terménykereskedő, Frenkel Jónas tanító, Idb. Sándor János fazekas, Berkovics Ignác trészáros, Grünfeld Kálmán szatócs, Gáthy Sándor házbirtokos, Dr. Gyöngyösy László főgim. tanár, (Beregszász.) Napholz Jenő erdőfelügyelő, Vidor Mór banki könyvelő, Demjén Mihály szabó, Demeter Mihály ácsmester, Balog György házbirtokos, Adler Sámuel pékmester, Bodnár Pál szobafestő, (Ungvár.) Dr. Kovács Jenő ügyvéd, Dr. Rót Izidor ügyvéd, Melega Miklós kovács, Déhn Sándor min. kirend. irodatiszt, Dennenfeld József ügyvéd, Azary Miklós főgimn. tanár, Dr. Hável Béla ügyvéd, Kain Sándor szijgyártó, Szim Lőrinc asztalos, (Munkács.) Dr. Szász A. Gyula ügyvéd, Dr. Joarnes Viktor ügyvéd, Reisman Salamon kereskedő, (Nagyszöllős.) Gottlieb Arnold kereskedő, (Tiszaujlak.) Ujhelyi Menyhért földbirtokos (Tiszaujhely). Dobos Jenő földbirtokos, (Fancsika). — Helyettes esküdtek Sipos József, földbirtokos, Vas Bálint házbirtokos, Dr. Reisman Simon ügyvéd, Horvát Lajos nyug. törvényszéki bíró, Horvát Miklós arm. társ. ellenőr, Dr. Kálmán József ügyvéd, Kázmér József földműves, Szarka Gyula főmérnök, Kovács Dezső hentes és szatócs, Tvaroska Mihály építési vállalkozó, (Beregszász).

— **Hangverseny.** A beregszászi áll. főgimnázium ifjusága 1909. évi február hó 20-án, szombaton este fél 8 órakor, a főgimn. tornatermében a létesítendő főgimnáziumi internátus és az ifjusági zenekar pénztára javára táncdal egybekötött hangversenyt rendez a következő műsorral: 1. Részlet Troubadourból. Verdítől. Baksay Pál IV. o. tanuló zongora-, Meisels Viktor IV. o. tanuló harmonium kísérete mellett előadja a főgimn. ifjuság zenekara. 2. Árpád sirja. Kapi Gyula lától. Eneklí a főgimnáziumi ifjuság énekkara. 3. Alvajáró. Singelétől. Balás János VII. o. tanuló zongora kísérete mellett hegedűn előadja Szük Elemér VIII. o. tanuló. 4. Monolog. Előadja Bálint József VII. o. tanuló. 5. Hegedű kettős. Novacektől. Előadják Szük Elemér VII. o. és Fenczik István VII. o. tanulók. 6. Béka hangverseny. Wéber Károly után. Eneklí a főgimnáziumi énekkar. 7. Bihar: Primatialis magyarja. Zádányi Ármándtól. Balás Károly VIII. o. tanuló zongora kísérete mellett hegedűn előadja Fenczik István VII. o. tanuló 8. Népdalegyveleg. Róth Béla

VI. o. tanuló zongora kísérete mellett előadja a főgimnáziumi ifjuság zenekara. 9. Népdalok. Eneklí a főgimnáziumi ifjuság énekkara.

— **Iparpártoló kereskedők jutalmazása.** A Tulipánszövetség magyar védőegyesület a kereskedelmi miniszterhez beadványt intézett, amelyben azt javasolja, hogy az állam részesítse támogatásban azokat a kereskedőket, akik kizárólag magyar iparcikkek elárusításával foglalkoznak.

— **A Közgazdasági bank** igazi hála és elismerésre kötelezi a közönséget azzal az eljárásával, hogy a tüzfának folytonosan emelkedő árának gátat vetett, a mennyiben saját kezelésében, favágógéppel összekötött tüzfifraktárt állított fel, honnét mérsékelt áron a felvágott fát házhoz szállítja. Hogy pedig a tüzi fát még olcsóbbá tegye, azon életre való eszmét valósítja meg, hogy a borzavölgyi gazdasági vasútnak a magyar államvasutak pályaháza előtt végződő vágányát bevezeti az áru és terményraktár, ill. az elhelyezett faraktárba, megkímélvén a kirakodás és fuvarozás költségeit, mely csak a fogyasztó közönség javára válik. Tegnap, v. gyis február 18-án volt a közigazgatási bérjárás. A terv szerint a vasúti vágány egyenes vonalban az uttest mellett levő mocsáron eszközlendő töltésen fog vezetni, keresztezve az Andrássy-utat és innét be a faraktárba. A terv ellen semmi akadály nem merült fel és még az a hasznunk is lesz, hogy megmenekülünk a nyáron bűzös mocsártól is.

— **Meghívó.** A „Beregszászi ref. Temetkezési Segélylegyet” 1909. évi február hó 28-án d. e. 1/2 11 órakor az állami iskola tantermében tartja évi rendes közgyűlését, melyre az egyesület tagjai tisztelettel meghívattak. A közgyűlés tárgyai: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jelentés az egyesület 1908. évi működéséről. 3. Jelentés a pénztár megvizsgálásáról s a pénztáros részére a felmentvény megadása. 4. A választmány által előterjesztett indítványok tárgyalása. Beregszász, 1909. február 18. ifj. Kallós Tivadar, egyl. jegyző, Kallós Tivadar, elnök.

— **Táncmulatság.** F. hó 21-én tartja a reform. egyház — az újonnan berendezett és szépen felszerelt „Oroszlóda nagytermében” táncmulatságát. Olvasóinknak ez uton is felhívjuk ezen igen sikerültnek ígérkező mulatságra figyelmét.

— **A munkásbiztosító pénztár új novelája.** A munkásbiztosító pénztáraktól alkotott törvény módosítására vonatkozó novellát megküldte a kereskedelemügyi miniszter a munkásbiztosító pénztárnak. A novellánakényeges újítása az, hogy eszerint az alkalmazottak és a munkaadók csak egyenlő számban szavazhatnak. Ezentúl tehát, ha az értekezleten például 15 munkaadó és 10 alkalmazott van jelen, a sorshuzás után meghatározott betűtől kezdve 5 munkaadónak nincs szavazati, csupán hozzászólási joga. Szavazni csak a következő 10 munkaadó és alkalmazott szavazhat. Fontos módosítása az is, hogy míg a törvény szerint a munkásbiztosító elnöke lehet felváltva, addig a novella értelmében elnök csupán munkaadó lehet.

— **Gyermekbíróságok.** A büntető-törvénykönyv novellájának egyik legfontosabb és szociális szempontból legjelentősebb intézménye, a fiatal koru gonosztevőkre vonatkozó kivételes intézkedések, 1909. január elsején léptek életbe. Már az 1879. évi V. t.-c. több rendelkezése is oltalmazza azokat a tetteseket, akiknél a bűnre való hajlandó

szociálizmus is az egyenlőtlenségen épül föl és azt kívánja.*

Lamarck a természetes kiválasztás, Darwin a spontán variációk, Spencer az egyetemes fejlődés tanával kétségtelenül bebizonyították, hogy a fejlődés, az élet épen az egyenlőtlenségen alapszik s a haladás az erősebb fentartása s az életre kevésbé képes, a gyengébb elnyomása által válik lehetségessé. A szociálizmus kívánta rendszeres, központi gazdálkodás a lehető legnagyobb mértékben kívánja meg az egységes vezetést, a pardont nem ismerő engedelmességet, hogy úgy mondjuk — a tekintélynek is az uralmát. Persze ez a tekintély-uralom nem az, ami a mai, mert míg emez egyesek jólétét mozdítja csak elő s csupán a bellum omnium contra omnesben szolgál a megérdemelt, meg nem érdemelt kiváltságos polcra kerülő oligarchák előnyére, addig a szociálizmus mindenki javát fogja, az általános jóra törekszik a természet bajai, mostohasága ellen folyó bellum omniumban. Nem születésen, néven, társadalmi körülmények okozta pozíció alapszik majd ez az egyenlőtlenség, hanem azon, vajjon jobban tudja-e előmozdítani az általános s egyúttal a saját jólétét is Péter, mint Pál s ha igen, akkor ő fogja megszabni az előmozdítás módját s irányát. Mindnyájan munkálkodnak majd ezen, de lesznek, kiknek működése előbbvaló, vezető, irányzó lesz. A vezető, irányzó funkció kiválása azonban nem fog a maihoz hasonló, egymást ellenséggé tevő társadalmi tagosulást, kenyérharcot szülni — elismertetvén a munkának minden ágban egyenlő értéke, ha az hasznos — és ezért fogja a szociálizmus egyenlőtlensége — ami a funkciók tagozódása folytán szükségképpen megszületik — az egyenlőséget is előbbre vinni. Az bizonyos, hogy mindig voltak, vannak és lesznek szellemileg kiválóbbak (noha a gazdasági és társadalmi körülmények jövőbeli változása folytán a kiáltó különbségek e téren fokozatosan enyhülnek

* Itt megjegyzem, hogy az egész cikkem át egyenlőség alatt nemcsak annyit értek, hogy mindenkinek egyformán lehetővé válik a kellemes anyagi megélhetés, hanem — s erről beszélek a szociálizmus s ennek lehetőségét cáfolja a burzsoázia — értem a súlytalan javakban, társadalmi becsülésben, vezető szerepben, szellemi képességben való egyenlőséget is

támasztotta. „Itt is, ott is történtek brutális dolgok a kaszányában, halálra hajszoltak egy katonát, nem akarták elhinni, hogy beteg.“ És nem vették észre a raktár tulsó falánál meghúzódó őrmestert, ki vizsgálatra jött. Később hirtelen kiugrott. Egy pillanat műve volt, hamarabb, mint ahogy az olvasó végigfut e pár soron: Simon számolt a helyzettel, tudta, hogy ezért lefokozzák és évekre fogják elítélni, hozzátartozói nincsenek, szülei régen meghaltak, senkinek sem okoz szomorúságot, semhogy rab legyen, felkapta a falhoz támasztott fegyvert és mielőtt megkadályozhatták volna lött . . .

Két hatalmas durranás reszketette meg a levegőt. Az egyik az őrmesternek volt szánva, nem talált; a másik saját magának, holtan terült el a földön.

Az őrmesternek nem történt baja, hanem megijedt és gyáván elfutott. A kaszányába szaladt s jelentést tett. Előadta, hogy a puskapor magazin felől — arra jártában — lövést hallott, részleteket nem tud. Rögtön kiment egy bizottság: az ezredorvos, a kapitány, egy pár tisztecske és egy szakasz fegyveres baka. A színhelyen az őrmester megismételte vallomását. Az őrség hallotta, az hogy őrmester hazudik — tudták, hogy

fognak s a haladás a kultúra általánosodása felé tart, s amint mindig (ha nem, egészség telen állapot volt) ezek gondolatai irányozták a jognak, a technikának, a kulturának előrehaladását, úgy lesz ez ezentúl is. Talán inkább, mint valaha és ha az anyagi megélhetés efemer gondjai nem fogják zaklatni a művészt, feltalálót, jogtudóst, minthogy ezen funkciók feltétlen szükségessége — jobban mint ma — elismertetvén, a közcél érdekében azon gondok alól felszabadíthatnak, — sokkal jobbat, szebbet, nagyobbat alkothatnak, mint manapság, amikor a létért való nyers küzdelem sokszor megalkuvásra bír és elnyomja a teremtő zsenit. Hogy Michel-Angelo nem fog széklábat csinálni, Luther nem lesz kazánfűtő és Plátó marhapásztor (Madách falansztere), az már azért is valószínű, mivel az emberi tehetségnek előzetes megfigyelés utáni folyton biztosabb megállapítását s eszerint kiképeztetését és alkalmazását a tudomány haladása biztosítja. Ez a nemcsak természetes, de egyszersmind mesterséges, — azonban fejlődő belátással keresztülvitt, — kiválasztás korántsem fogja az embert gondolat és akarat nélküli hus-mechanizmussá süllyeszteni, mint szeretik feltüntetni nagy sopánkodással azok, akik az emberi méltóságot olyannyira a szívükön viselik, azonban saját kis játékaikban meglehetősen elfelejtik. Ma sem az lesz mindenki, ami a „pályaválasztás szabadsága“ folytán akar lenni, „amire hajlamos van“, amire egy csapongó, egyéni „szabad akarat“ hajtja, hanem nagyon is a körülményei, az anyagi helyzete, az iskolák vidékenkiüti eloszlása, a pályák terén a kereslet és kínálat viszonya fogják megszabni, mi legyen belőle. Nem is említve a családi tradíciókat, a szülők előítéletét s más eféle érzelmi motívumokat. Pályát tévesztett egzisztenciák tulontul nagy számmal vannak. S vegyük hozzá ezekhez a protekciót és nepotizmust, amelyek segítségével pl. az alispán fia, jóllehet a géplakatosághoz van kiváló hajlama (távol álljon tőlem s lealacsonyítás szándéka!) okvetlenül aljegyző, vagy szolgabíró lesz, mert annak született — és akkor teljes képet nyerünk a mai pályaválasztás szabadságról.

nekik is bajuk lesz, ha a valót mondják — ők is hazudtak: „Nem volt nekünk gyanus, mikor a Führer lekasztott egy fegyvert. Azt hittük, hogy az őrszemet megvizsgálni, de csak pár lépet ment az ajtó felé midőn két lövést hallottunk, kirohantunk, az őrszem is elfutott a tulsó oldalról, de a Führer már halott volt. Akkor vettük észre, hogy nem a saját fegyverét használta. Körülbelül a halál gondolatával volt elfoglalva, hogy nem tudta megkülönböztetni az ő fegyverét. Az egyik lövés — bizonyára reszketett a keze — nem talált, a második jól volt irányozva.“

Jegyzőkönyvet vettek fel:

„Állítólag szerelmi bánatból öngyilkossá lett Führer Simon Mihály . . .“

Az orvos párszor még megforgatta a holttestet és aztán így szólt:

— Was! Dumheit! Herr Hauptmann komst auf ein Glas Bier?

Másnap Führer Simont eltemették katonai pompával. A kapitány a sir mellett beszédet tartott. Azt mondta, hogy a császár a biztos győzelem tudatával vezethetné háboruba a hadserögét, ha az csupa olyan vitéz legényekből állana mint Führer Simon Mihály volt.

A szociálista társadalomban a protekció is megszűnnék, mivel, ha a munka minden téren megkönnyítenék, egyes szakmáiban a mai nehézségbeli különbségek arányosítottának, kiegyenlítettének; ha minden munkában résztvevőt egyforma tisztelet illetne, annál is inkább, mivel a szellemi kiképzésben, a kulturában való részesítés a rövid munkaidő folytán a lehetőségig egyforma lenne; ha megszűnnék az egyes állásokhoz fűződő különböző társadalmi becsülés, a végzett munka szerinti különböző emberértékelés; ha eltűnnék a foglalkozásuk szerint az anyagi javakban való részesítés ma kiáltó különbségei, — akkor egyrészt nem vágnának az emberek egyik állásból a másikba; sine curákba juttatandó állásnéküliek nem lennének, mivel mindenkire szükség lenne, a használhatatlanokat pedig más módon látná el a köz, másrészt a vezető pozícióban lévő nem emelné a meg nem felelőt annak tetszése szerint, mert ezáltal a köznek és így — az ő java is egyedül a köz javától függően — magának is ártana. Hogy ez így legyen, ahoz nem kell az embereknek annyira megváltozniok, a köz akarat nélküli eszközévé lenniök, amint a szociálizmust leutópiázók tartják, mert ez épen az egoizmus, az egyéni jóra törekvés folyamánya lenne.

Láttuk, hogy a csakugyan megvalósíthatatlan, a természet és törvényeit, a fejlődés végső okait negligáló, az utopisztikus egyenlőség nem alapelve a szociálizmusnak, hogy az is csak az egyenlőtlenségen épülhet fel, ha nem akar az álmok világába tartozni, ha uralomra kerülni akar. Az azonban szintén bizonyos, hogy ez az egyenlőtlenség a ma uralkodó egyenlőtlenségtől mégis egészen különböző, ideálisabb, természetesebb és logikusabb egyenlőtlenség lesz, amely, ha nem tekintjük a szükségképpen fennmaradó, illetve újonnan alakuló különbségeket, egy magasabb nézőpontból szinte egyenlőségnek is nevezhető.

Az ethnográfiai, anthropológiai, pszichológiai kutatások kétségtelenné tették azt, hogy az emberek alapjellegükre, legmélyebb lényegükre nézve egyezők egymással s hogy a legvadabb, kulturátlan népek is ugyanolyan lelki tulajdonságokkal, erkölcsi felfogással, olyan vágyakkal bírnak alapjukban véve, mint mi, csak ismeretei! mások s ehez képest más életüknek a külső megjelenési formája. Ezt a szinte banális igazságot vallja a szociálizmus is s a ma oly kiáltó különbségek csökkentésére minden erejéből törekszik s illetve azoknak jövő csökkenését a természet rendjében fekvőnek látja.

Ez az egyenlőség felé haladás már ma is igen nagyfokú egyes nyugati államokban, nálunk azonban egyelőre elképzelhetetlen. Itt a szociálpolitika még jóideig a lóhajtásban és a cigánynyal tegeződésben fog kimerülni.

Zéa.

Felolvasó estély.

A messinai és itthon szerencsétlenül járt bányászok segélyezése céljából, mint már említettük Bánó Jenő ur volt mexicói főkonsul az irodalmi és műpártoló egyesület meghívása folytán f. hó 13-án tartotta meg a vetítő képekkel kísért felolvasását. A varmegyház nagyterme szüntől telt meg igazán distingvált közönséggel, mely feszült figyelemmel hallgatta, a mind-

ság már k
olyan meg
koru, éret
évet meg
töltött vad
a: elkövet
ben vonha
ményük b
lemi éretts
a 12-től
állapította
mérlegelés
büntetetho
mind külö
melyeknek
kiszabásár
fiatalkoru
oltalmazza

— C
beregmegy
Matusan
Utana kö
gyermek
ték ekkor
szintén gy
inkább, m
ura gyilko
A csendör
hez, ahon
kívül dr.
vizsgálóbir

— A
érkezett a
édes a
newyorki
és az aláb

— A
— N
— A
fektetni?
— N

— A
sárolni?
— N
— S
vényre?
— N

— S
utazást ter
— E
— F
— N

— I
hozomány
— N
— E

cipőkrémet
megszabad
— A
örömmel!

— F
iratu hird
bécsi lapb
hirdető ol
amely nélk

1 korona e
azt bárkive
a mindenna
szabadulna
itteni urie

tudakolta a
Erre levele
gító választ

kor, virágát
fog kézni a
kitépni s ig

— E
járatu beb
főutcaiban.
hivatal.

— E
találtatott.
hivatalban.

ság már korukra való tekintettel sem lehet olyan megrögzött és szilárd, mint a teljes koru, érett egyéneké. A régi törvény a 12 évet meghaladott, de 16 évet még be nem töltött vádlottakra nézve kimondotta, hogy az elkövetett bűncselekményért csak az esetben vonható büntető eljárás alá, ha cselekményük bűnösségének beátására kellő szellemi érettséggel rendelkeznek. Az új törvény a 12-től 18-ik évi életkorig terjedő időpontban állapította meg azt a korhatárt, ameddig bírói mérlegelés tárgyát képezi az, hogy a vádlott büntethető-e, vagy nem. A törvény egyszersmind külön gyermektanácsokat szervezett, a melyeknek hatásköre nemcsak a büntetés kiszabására, hanem arra is kiterjed, hogy a fiatalok vádlottakat a társadalmi patronázs oldalmazza meg a további bűnmerüléstől.

— **Gyilkosság gyanuja alatt.** B. beregmezei községben a napokban elhalt Matusan Mihálynak 5 hónapos gyermeke. Utána közvetlenül masnap meghalt másik gyermeke is. Névtelen levelek figyelmeztettek ekkor a csendőrséget az esetre, amely szintén gyanusnak találta a dolgot, annyival inkább, mert az asszonynak Amerikában levő ura gyilkosság miatt szökött ki az új világba. A csendőrség áttette az ügyet az ügyészséghez, ahonnan a törvényszéki orvos szakértőn kívül dr. Fried Aladár orvos és Illés Andor vizsgálóbíró szálltak ki a helyszínére.

— **Az amerikai ügynök** Egy most érkezett amerikai lapszámban a következő érdekes apróságot találjuk. Egy gazdag newyorki magánzóhoz beállított egy ügynök és az alábbi párbeszéd folyt le közöttük:

— Akarja-e uram az életét biztosítani?
— Nem.

— Akarja-e pénzét egy jó vállalatba fektetni?
— Nem.

— Akar-e potom árért egy házat vásárolni?
— Nem.

— Szüksége van-e néhány kitűnő részvényre?
— Nincs szükségem.

— Szándékában áll-e egy világméretű utazást tenni?
— Eszem ágában sincs.

— Fellepne-e képviselőnek?
— Nem.

— Hajlandó volna-e 100.000 dollár hozománnyal egy özvegyet feleségül venni?
— Nem, uram, nem akarok nőülni.

— Ezek után hajlandó-e tölem 5 doboz cipőkrémet venni 50 centért, hogy tölem megszabaduljon?
— Az Isten szerelméért, hogyne! Kész örömmel!

— **Főlöszleges a borotva.** Ilyen feliratu hirdetés jelent meg a napokban több bécsi lapban. Tartalma oda szól, hogy a hirdető olyan találmány birtokában van, amely nélkülözhetővé teszi a borotválkozást. 1 korona előleges béküldése mellett hajlandó azt bárkivel tudatni. Akad elég ember, akinek a mindennapi borotválkozás teher örömet szabadulna meg egyszerre a szakálától. Egy itteni uriember beküldte az egy koronát és tudakolta a borotva nélkülözhetőségének titkát. Erre levelező-lapon kapta a következő kielégítő választ: Tűzzön össze az anyósával akkor, virágában áll a szakála. Az anyós nem fog késni a virágzó szakált az utolsó szállig kitépni s így főlöszleges a borotva!

— **Egy vagy két szobás** külön bejárata beburorozott lakás kerestetetik a város főutcáiban. Bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

— **Egy wertheim szekrény** kulcsa talaltatott. Tulajdonosa átveheti a főkapitányi hivatalban.

x **Az igazi tavasz.** Még néhány hét és a föld fölszabadul a tél bilincsei alól. Vajha a beteg szervezet is megújodhatnék, miként a természet a tavasz által! Balga ember, ki ha beteg lemond a megújulás, a gyógyulás reményéről. Ez elsősorban azokra vonatkozik, akik bármilyen idegbetegségben vagy ezekből eredő bajokban szenvednek. A reménységnek, a bizalomnak és a gyógyulásnak biztos módját tárja fel a szenvedő emberek előtt az „Értekezés a Villamos Gyógyomóról” című rendkívül érdekes könyvi amelyet ingyen és bérmentve, zárt borítékban küld meg bárkinek Elektro Vitalizer Orvosi rendelő Intézet Budapest, Károly körút 2. felemelet 50 sz. ha lapunkra való hivatkozással azt egy levelező-lapon kéri.

— **Urkocsisok figyelmébe!** Legfinomabb acél és nád ostorvél egyes és kettős fogathoz, valamint szerszámhoz való kenőcs, lakk, festek, nyereg-szappan, kocsimosó kefe, lokefe, szarvas bőr, kocsimosó szivacs legjutányosabban **Williger Herman** fűszer- és csemege üzletében, Bocskay-utca kaphatók.

— **A cabaret februárja.** Az élénk és mozgalmas farsangi szezonra Budapestre ránduló vidéki közönségnek legkedvesebb szórakozó helye az Andrassy-uti „Modern Szinpad” intim, elegáns és most már ország-szerte ismert és kedvelt helyisége. Nagy Endre, az ismert nevű író, a ki a magyar cabaret-művészetet életre keltette és utána-hatalan cabaret-zsánerjét, páratlanul népszerűvé tette, éppen a vidéki előkelő és intelligens közönségre való tekintettel erre a hónapra olyan műsört állított össze, amilyen még sohasem mulattatta a „Modern Szinpad” közönségét. A februári műsor minden száma valóságos szenzáció. Kis szindarabok, operettek, színházi, társadalmi és politikai mókák, jelenetek és szinpad-i tréfák váltakoznak huszonöt új cabaret-számmal, melyek legkiválóbb költőink és komponistáink művei. A pompás februári műsor erősségei a „Diogenes” című teljes egyfelvonásos operett és az „Izrael” című kacagtató Bernstein-paródia, mind a kettő Nagy Endre munkája. Ezekon kívül két egyfelvonásos bohózat: „A revolverdráma” és „A kettős légyott” ad alkalmat a kitűnő művészszemélyzetnek, hogy intim, a színpadaktól teljesen eltérő, sajátos előadással gyönyörködtesék a közönséget. Négy szinpad-i tréfa, két modern monológ szerepel még a februári műsoron, melynek betetőzése a nagy „Februári revü,” tele aktuális jelenségekkel, kuplékkal, táncokkal. Végigvonul az egész műsoron, melynek minden számát megelőzi a Nagy Endre konferálása, egy végtelenül mulatságos Serenissimus-jelenet: a közönség egy páholyban Apponyi minisztert látja, aki minden produkció után elmondja véleményét és vitatkozik a conferencier-val. Tizennégytagu művészszemélyzet lép fel minden este, Nagy Endre vezetése alatt, a „Modern Szinpad” februári műsorának keretében. Jegyeket vidéki megkeresésekre is előjegyez a cabaret pénztára. (Budapest, Andrassy-út 69.)

— **Aki kétszer halt meg.** A múlt hét egyik napján Dávidháza Hrib József beállit az anyakönyvvezetőhöz és bejelenti, hogy Mária nevű 3 éves kisleánya kiszenvedett. A községi halottkém erre elment és megvizsgálta a mozdulatlanul, mereven fekvő kisleányt, majd halottkém-i utasításához híven hozzálátott az élesztési kísérletekhez. A körülálló nagy meglepetésére a kis gyermek pár percnyi kísérletezés után eszméltre tért,

majd hangosan sirni kezdett. Természetesen ismét ápolás alá vették a beteg gyermeket a szülők, de három napi kínos szenvedés után mégis meghalt.

Csenevész gyermekek

gyorsan egészségessé válnak ha a SCOTT-féle Emulsiót szedik. A javulás már az első adag használata után észlelhető.

A Scott-féle Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelmbe venni

oly édes mint a tejszín és a beteg szívesen veszi be és megemésztí még akkor is, ha a tejet visszautasítja. Köztudomásu, hogy az orvosok az egész világon legmelegbben ajánlják a

Scott-féle Emulsiót.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fill.

Kapható minden gyógyszerárban.

Közönség rovata.

Nyilvános számadás.

A beregszászi róm. kath. énekegyelet által f. évi február hó 7-én, a Royal-szállodában tartott táncvigalom bevételi — és kiadásairól:

Belépti-díjakból, felülfizetések — és jegy-megváltásokból, valamint a Skaczel Ödön cukrász által följánlott diszes torta kisorsolásból befolyt összesen . . . 442 K 60 f.,
Összes kiadás 249 „ 77 „

Tiszta bevétel 192 K 83 f.

Felülfizetések: Szalay Sándor, 20 K, Csigás Károly 8 K 20 fillér, Skaczel Ödön 8 K, Dr. Csánk Béla 4 K, Szerdahelyi Ágoston 3 K, Brazerottó Elek, Jakner Endre, Kinauer Sándor, Koller Béla, Plank Antal, 2—2 K, ifj. Bálint Sándor, Szakó Elemér, Ducsay István, Dr. Friedman Samu, Háj Gáspár, Hausmann Jenő, Katkó Gyula, Kecely Dezső, Kovács Sándor, Krébesz József, Polónyi János, Preznánszky Ferencz, Rajz Gáspár, 1—1 K, és Pfeifauf János, 40 fillért.

Jegyeiket megváltották: Kont Manó, Meisels Lajos, Schürger Ferenc, Steinberger Bertalan, 5—5 K, Tvaroska Mihály, 4 K, Auer Károly, Dr. Fedák István, Somogyi János, Vágányi Antal, 3—3 K, Hamburg Salamon, Jászay Ignác, Limbach Emánuel, Linner Bertalan, Dr. Meisels Herman, özv. Smidle Györgyné és özv. Szalay Andrásné, 2—2 K-val.

Amidőn a felülfizetők és a jegyeiket megváltottak nevét a nyilvánosság előtt közöljük, a rk. énekegyelet nevében hálás köszönetet mondunk a szíves érdeklődésért és jóakaró anyagi támogatásért. Köszönetet mondunk egyszersmind Klein Vilmos és Limbach Emánuel uraknak, kik a táncterem diszítésében szakértelemmel és szíves készséggel közreműködni szívesek voltak. Nemkülömben nyilvános köszönettel, adózunk Skaczel Ödön úrnak is, ki a töle megszokott áldozatkésziségevel egy diszes tortát ajánlott föl kisorsolás céljából, mely összegnek felezését a rk. énekegyelet javára adományozta, ezáltal újabb jelét adta minden jóért és nemesért lelkesedni tudó áldozatkész lelkületének.

Beregszász, 1909. febr. 15-én.

Csigás István,
énekegyelet elnök.

B. Mátyás János,
énekegyelet pénztáros.

Plank Antal,
énekegyelet titkár.

	Kg. ára	
	korona	fillér
Disznó zsir:		
Házilag olvasztott I. rendű 110, 220 kg. körüli vételnél <small>ingyen hhrdó</small>	1	42
" " " " — 60 " " " " <small>" szelencék ká-lón fizetendők</small>	1	46
" " " " — 5, 10, 25 kg.	1	46
Szalonnák:		
mind pörköit (perzseit) bőrűek.		
Szalonna sós, fehér, vastag tábla, hasa és nyaka nélkül	1	24
" " " " közep vastag " " " "	1	20
" " " " kenyérhez szeletekben	1	24
" " " " kenyérhez szalag alakban <small>paprikásnak is alkalmas</small>	1	48
" füstölt, vastag tábla, hasa és nyaka nélkül	1	32
" " " " közep vastag tábla hasa és nyaka nélkül	1	30
" " " " kenyérhez szeletekben	1	32
" sótalan zsirnak való, bőrrel	1	24
" debreceni " " " " bőr nélkül	1	30
" debreceni paprikás szalagokban	1	68
" " " " <small>pácolt foghagymás</small>	2	—
Kolbász füstölve sertés húsból, úgy ehető, vagy főzni sütni lehet, hosszú szálakban.	1	84
Sonka füstölt, szalonna nélküli, sovány	1	68
" " " " szalonnával	1	84
Karaj " " " " szalonna nélküli, sovány	—	—
Oldalas " " " " " " " "	—	—
Szalámi I. rendű magyar készítmény	3	60
Tepertő mindennap friss, 5 kg-ként 1 K egy kg	1	28
Párisi, vagy Krinolin kg-ként	1	60
Sonka, sajt, vadász kolbász, stb. kg-ként	1	80
Virslis tormás, kicsiny, párja 10 fillér, 50 páronként	—	08
" " " " nagy " " " " " "	—	16
Szavéládé darabja " " " " " "	—	08
Szalonna nélküli füstölt husok vegyesen 50 kg. vételnél	—	—

Minden itt nevezet árukat télen nyáron folyton szállítok 5 kgr.-tól felfele minden mennyiségbe utánvétel mellett zsirnak való szalonnák fagyasztott állapotba adatnak-fel minden áruk csomagolása és szállító levele úgy szintén a nyiregyházi vaustig, a postáig való szállítása díjtalan csak a szelencékkel rendelt áruknál a szelencék a fent nevezett árukon ingyen küldök a ki kér.

Sürgöny vagy rövidített levélcim:

Szállítja:

Balczár Nyiregyháza
Telefon Interurbán) 134. szám.

ifj. Balczár Lajos
hentes áruk villamos üzemi gyára Nyiregyháza.

1955/909. v. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszem, hogy a beregszászi kir. törvényszék 24714/1908. számú végzése által Tiszaujlaki Takarékpénztár r. t. végrehajtató javára 200 K f tőkekövetelés és járulékaik erejéig elrendelt végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 775 koronára becsült lovak, tehenek és kocsiból álló ingóságok nyilvános árverés eladatnak.

Mely árverésnek a beregszászi kir. járásbíró V. 1768/908. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Borzován alpereseknél leendő eszközzésére **1909. év február hó 20. napjának délután 1/3 órája** határidőül kitéveik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. § a értelmében a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárától a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél, vagy írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Beregszászban, 1909. január 30.

Schuller, kir. bir. végrehajtó.

Dr. Vajda Géza szemorvos szemgyógyintézete

Miskolcon a sanatorium és vizgyógyintézet felső épületében.

Rendelés hétköznap d. e. 11 és d. u. 3 órakor.

Mielőtt
személy-, jelzőlog- v. építési
K Ö L C S Ö N
íránt intézkednek
kérjen díjtalanul prospektust.
MELLER L. EGYED
BUDAPEST IX., Lónyai-utca 7.
Telefon/Interurban 46-31.

Képviselet.
A Bacula művek Judenburg-ban, Stájerország, szabad építési anyaguknak Beregmegye városaiban való elárúsítása céljából képviselőket keresnek. A képviselet első sorban oly szakeégnek, vagy építő iparosnak adatik át, ki saját szám-lájára dolgozik.

„ANGYAL” gyöngyvirág-crém.
Hozzávaló szeppan ara 1 korona. **Szeplőt, májfoltot** es mindennemű arctisztatlanságot pár nap alatt eltüntet az
„ANGYAL” GYÖNGYVIRÁG-CRÉME a bőrnek fehér, üde szint kölcsönöz.
Kapható: **Reichard Jenő** „Angyal” gyógy-szertára, Beregszász (Bocskai-utca.) **„ANGYAL” gyöngyvirág-crém.**
Gyöngyvirág hölgypor ára 1 kor.

ROYAL KÁVÉHÁZ, ÉTTEREM, SZÁLLODA
Beregszász.
Az előkelő közönség találkozó helye. — Mérsékelt árak
NYOMATOTT A „SZABADSÁG” KÖNYVNYOMDA GYORSSAJTÓJÁN BEREGSZÁSZ 1909.